

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Alapkézés (BA)
1.6 Szak / Képesítés	Művészettörténet

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Az egyetemes művészet története II. – romanika és gótika HLM1208						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr.Pakó Klára, egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Pakó Klára, egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	E	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	5	melyből: 3.2 előadás	3	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	70	melyből: 3.5 előadás	42	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					60
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					60
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	154				
3.8 A félév össz-óraszama	224				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• A kurzus során szükség van számítógépre és projektorra (digitális).
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• A szemináriumok során szükség van számítógépre és projektorra (digitális).

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A társadalomtudományok kutatási eszközeinek az alkalmazása, adatgyűjtési képesség • A művészettörténeti szaknyelv és az alapfogalmak ismerete és helyes használata • A szakismeretek szóbeli és írásbeli közlésének képessége magyar nyelven és egy idegen nyelven • Az írott és képi források elemzési és értelmezési képessége
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A szakmai feladatok lelkiismeretes és hatékony teljesítése határidőre az idézési szabályok szigorú betartása mellett és a plágium elvetésével • Közösségben végzett munka összehangolása, különféle szerepek felvállalása • Hatékony tanulási módszerek és technikák keresése és alkalmazása, az élethosszig való tanulást befolyásoló belső és külső motivációs források azonosítása és tudatosítása. Kritikai gondolkodás kialakítása • Egy téma koherens bemutatásának képessége • Számítógéphasználat

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A kurzus célja az 5–15. századok legfontosabb művészeti alkotásainak a kronológikus bemutatása. A vándornépek művészetével kezdődően az internacionális gótikáig megismertetni a diákokkal Európa művészetét a szemléltetés, stilisztikai, ikonográfiai és technikai elemzések valamint összehasonlító elemzések segítségével.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A műelemzések révén a korra jellemző különböző filozófiai, esztétikai, politikai és kultúrtörténeti eszmék lecsapódását vizsgáljuk. A szaktudás elsajátítása mellett különös hangsúlyt fektetünk a műelemzésekhez elengedhetetlen szakszókincs elsajátítására. Az előadások és a szemináriumi tevékenységek során gazdag illusztrációs anyagot alkalmazunk.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A népvándorlás korának európai művészete	Előadás, szemléltetés, megbeszélés.	
2. A karoling művészet	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
3. Az Ottó-kori művészet	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
4. Franciaország és Itália román kori építésze	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
5. Németország, Anglia és Spanyolország román kori építésze	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
6. A román kori falfaragás és iparművészetek	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
7. A gótika – bevezető, a fogalom eredete, periodizáció, általános jellemzők	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
8. A francia érett gótika	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	

9. A gótikus építészet elterjedése Angliában és Németországban	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
10. Itáliai szobrászat és festészet a 13–14. században	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
11. Gótikus világi építészet	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
12. Itáliai festészet a 13–14. században	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
13. A késő gótika építésze	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	
14. Az internacionális gótika szobrászata és festésze	Előadás, szemléltetés, megbeszélés	

Könyvészet

A gótikus stílus. Építészet. Szobrászat. Festészet. Szerk. Toman, Rolf. Bp. 2000.

A korai középkor. Bp. 1995. (A művészet története)

A román stílus. Építészet. Szobrászat. Festészet. Bp., 1999.

Beckwith, John: *Early Medieval Art. Carolingian, Ottonian, Romanesque.* London–New York, 1992. (World of Art)

Entz Géza: *A gótika művészete.* Bp., Corvina, 1973.

Jantzen, Hans: *Francia gótikus székesegyházak: Chartres, Reims, Amiens.* Budapest 1989.

Marosi Ernő: *A középkor művészete I. 1000–1250.* Bp. 1996. (EGA)

Marosi Ernő: *A középkor művészete II. 1250–1500.* Bp. 1997. (EGA)

Marosi Ernő: *A román kor művészete.* Bp. 1972.

White, John: *Art and Architecture in Italy 1250–1400.* New Haven–London, 1993.

Zádor Mihály: *Romanika. (Az építészet története. Középkor).* Bp. 1990.

Zarnecki, Georg: *Kolostorok, szerzetesek, barátok.* Bp. 1986.

8.2 Szemináriumok	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető: fogalmak tisztázása, tematika, források, módszerek.	Megbeszélés	
2. A karoling kor művészete	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések kiértékelése
3. Román kori építészet Franciaországban: Burgundia, Aquitánia, Provence. A zarándoklatok hatása a kor egyházi művészetére	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
4. Az Ottó-kori művészet. A romanika német területeken	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
5. Román kori szobrászat. Ikonográfiai témák a francia romanika szobrászatában. Itáliai szobrászok a romanikában.	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése

6. Ikonográfiai témák a román kor festészetben. Iparművészet - műelemzés	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
7. Árpád-kori iparművészeti emlékek	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
8. A gótikus építészet Franciaországban: Saint Denis, Chartres, Reims, Amiens	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése Emlékismeret felmérő I.
9. Az itáliai gótikus szobrászat	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések kiértékelése
10. Ikonográfiai programok az itáliai trecento festészetében I.: Duccio; az assisi felső templom falképei	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Műelemzések és referátumok kiértékelése
11. Ikonográfiai programok az itáliai trecento festészetében II.: Aréna kápolna, Simone Martini	Problematizálás, szemléltetés, vita.	Referátumok kiértékelése
12. A késő gótika festészete: a Van Eyck testvérek, Rogier van der Weyden	Problematizálás, szemléltetés, vita	Műelemzések és referátumok kiértékelése Emlékismeret felmérő II.
13. A késő gótika festészete: Hieronymus Bosch; késő gótikus ötvösművészet, esettanulmányok	Problematizálás, szemléltetés, vita	Műelemzések kiértékelése
14. A késő gótikus oltárretabulum; késő gótikus szobrászat: Tilman Riemenschneider, Veit Stoss	Problematizálás, szemléltetés, vita	Műelemzések és referátumok értékelése Könyvismertető értékelése

Könyvészet:

A gótikus stílus. Építészet. Szobrászat. Festészet. Szerk. Toman, Rolf. Bp., 2000.

A középkori művészet történetének olvasókönyve (XI–XV. század). Összeállította Marosi Ernő. Bp., 1997.

Beckwith, John: *Early Medieval Art. Carolingian, Ottonian, Romanesque.* London–New York, 1992. (World of Art)

Beutler, Christian: *Meister Bertram. Der Hochaltar von Sankt Petri. Christliche Allegorie als protestantisches Ärgernis.* Frankfurt am Main, 1997.

Borchert, Till-Holger: *Jan van Eyck und seine zeit. Flämische Meister und der Süden 1430-1530.* Belsler Verlag, Stuttgart, 2002.

Bussagli, Marco: *Rome. Art and Architecture.* Könemann, 2004.

Buzzati, D.-Cinotti, M.: *Bosch.* (A művészet klasszikusai.) Bp., 1994.

Carli, Enzo: *Duccio a Siena.* Novara : Istituto Geografico De Agostini, 1998.

Conant, K. J. *Carolingian and Romanesque Architecture.* Harmondsworth, 1959. (Pelican History of Art)

Coremans, Paul: *Flanders in the Fifteenth Century. (Katalog zur Ausstellung). Masterpieces of Flemish Art: Van Eyck to Bosch.* Brüssel, The Detroit Institute of Arts, 1960.

Dodwell, O.H.: *The Pictorial Arts of the West*. Yale University Press, 1993.

Duby, Georges: *Katedrálisok kora*, Bp., 1984.

Eörsi Anna: *Az internacionális gótika festészete*. Bp., 1984.

Focillon Henri, Devinoy Pierre: *Peintures romanes des églises de France*. Paris, Flammarion, 1967.

Focillon Henri: *Arta occidentulul: Evul Mediu romanic*. Buc., Meridiane, 1974.

Fraenger, W.: *Matthias Grünewald*. Bp. 1989.

Frankl, Paul–Crossley, Paul: *Gothic Architecture*. New Haven–London, 2000. (Pelican History of Art) (EGA)

G. Györfly Katalin: *Jan, Pol és Hermann Limbourg*. (A művészet kiskönyvtára.) Bp., 1970.

Gaillard, Georges: *Études d'art roman*. Paris, 1972.

Gonzalez Antonio Viñayo: *Pintura romanica : Panteon Real de San Isidoro-Leon*. León, Isidoriana, 1979.

Hommage a Roger de le Pasture-van der Weyden 1464-1964. Bruxelles - Tournai, 1964. 42 p.

Janella, Cecilia: *Duccio di Buoninsegna*. Florence, 1991.

Jean-Nesmy Claude: *Saint-Benoît-sur-Loire*. [Saint-Léger-Vauban], Zodiaque, 1981.

Kemperdick, Stephan: *Rogier van der Weyden: 1399/1400-1464*. Köln, Könemann, 1999.

Kimpel–Suckale–Hirmer: *Die Gotische Architektur in Frankreich 1130–1270*. München, 1995. (EGA)

Kingsley Porter, Arthur: *Medieval Architecture. Its Origins and Development*. I–II. New York 1969.

Lasko, P.: *Ars Sacra 800–1200*. (The Pelican History of Art) Harmondsworth, 1972.

Lavedan, Pierre: *Pour connaitre les monuments de France*. Paris 1970.

Le vitrail roman. Paris, 1992.

Legner, Anton: *Die Parler und die Schöne Stil 1350–1400. I-III*. München, Hirmer Verlag.

Lexikon der Christlichen Ikonographie. I–VIII. Hrsg. von Engelbert Kirschbaum. Wien, 1968.

Magyarországi művészet 1300–1470 körül. Szerk.: Marosi Ernő. Bp., 1987.

Marosi Ernő: *A középkor művészete I. 1000–1250*. Bp., 1996.

Marosi Ernő: *A középkor művészete II. 1250–1500*. Bp., 1997.

Marxova, H. – Kotrbova, M. A.: *Kunst der Gotik aus Böhmen*. Recklinghausen, Bongers, 1977.

Messerer Wilhelm: *Karolingische Kunst*. Köln, Verlag M. Du Mont-Schauberg, 1973.

Pampaloni Geno: *Giotto ad Assisi*. Novara, Istituto Geografico De Agostini, 2000.

Péter András: *A trecento festészete*. Bp. 1983.

Pierre, André Louis: *Cathedrales de France. Arts. Techniques. Société*. Paris, 1962.

Prokopp Mária: *Giotto*. (A művészet világa.) Bp., 1989.

Prokopp Mária: *Lorenzetti*. (A művészet kiskönyvtára.) Bp., 1974.

Prokopp Mária: *Lorenzetti*. (A művészet világa.) Bp., 1984.

Prokopp Mária: *Olasz festészet a XIV. században*. Bp., Corvina, 1986.

Reudenbach, Bruno: *Das Godescalc-evangelistar: ein Buch für die Reformpolitik Karls des Grosen (Kunst Stück)*. Frankfurt am Main, Fischer Taschenbuch Verlag, 1998.

Sauerländer, Willibald: *A naumburgi donátorszobrok. Beszámoló és kérdések*. Bp., 1989.

Schneider, Norbert: *Jan van Eyck. Der Genter Altar. Vorschläge für eine Reform der Kirche*. Frankfurt am Main, 1997.

Schubert, Ernst: *Der Dom zu Naumburg: Architektur und Bildwerke*. Berlin, Buchverlag Union, 1992.

Schütz Bernhard, Müller Wolfgang: *Deutsche Romanik: die Kirchenbauten der Kaiser, Bischöfe und Klöster*. Freiburg im Breisgau, Herder Verlag, 1989.

Sigal, Pierre: *Isten vándorai*. Bp., 1987.

Skubiszewski, P.: *Veit Stoss*. Bp., 1985.

Timmers, J.: *Petit atlas de l'art roman*. Paris–Bruxelles, 1965.

Vătăşianu, Virgil: *Istoria artei europene. I*. Bucureşti, 1967.

Vătăşianu, Virgil: *Istoria artei europene. I-II*. Bucuresti, 1967-1972.

Végh J.-Faggin, G. T.: *Van Eyck*. (A művészet klasszikusai.) Bp., 1993.

Végh János: *Németalföld festészete a XV. században*. Bp., 1977.

Végh János: *Van Eyck*. (A művészet világa.) Bp., 1982.

Venturi Adolfo: *Storia dell'arte italiana. I–XIII*. Milano, 1901-.

Vigorelli Giancarlo, Baccheschi Edi: *Giotto*. (A művészet klasszikusai.) Bp., 1984.

White, John: *Art and Architecture in Italy 1250–1400*. New Haven–London, 1993. (Pelican History of Art)

Williamson, Paul: *Gothic Sculpture 1140–1300*. New Haven–London, 1995. (Pelican History of Art)

Zádor Mihály: *Romanika. (Az építészet története. Középkor)*. Bp., 1990.

Zarnecki George: *English Romanesque art 1066-1200: Hayward Gallery, London 5 April-8 July 1984*. London, Arts Council of Great Britain, 1984.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy eleget tesz a következő elvárásoknak:

- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Szóbeli vizsga formájában a hallgatóknak be kell számolniuk a kurzus alatt és a kötelező szakirodalom alapján elsajátított tárgyi, fogalmi ismereteikről.	Szóbeli vizsga	35%
	A szakterminológia elsajátítása.	Szóbeli vizsga	5%
10.5 Szeminárium	A kötelező könyvészet ismerete és a szemináriumon tárgyalt témákhoz kapcsolódó ismeretek elsajátítása.	A szóbeli vizsga és a szemináriumi jegyzetek és felszólalások értékelése Kahoot tesztek A félév végén leadott recenzió értékelés	25%
	Az órák során tárgyalt legfontosabb alkotásoknak az ismerete, stilisztikai és kronológiai besorolása.	A szemináriumi jegyzetek és felszólalások értékelése. 2 emléksimeret felmérő értékelése.	10%
	Az írott referátum szakszerűsége.	A leadott 1 referátum értékelése.	15%
	A szóbeli bemutatók szakszerűsége.	A referátum és 2 műelemzés szóbeli bemutatásának az értékelése.	10%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Min. 75% szemináriumi jelenlét.
- A szemináriumi referátum és könyvismertető beadása. Átmenő jegy (5) elérése a szemináriumi tevékenységre.
- Átmenő jegy (5) elérése a szóbeli vizsgán.

Kitöltés dátuma

2020. 03.15

Előadás felelőse

Dr. Pakó Klára

Szeminárium felelőse

Dr. Pakó Klára

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2020. 03. 31

Intézetigazgató

Dr. Nagy Róbert Miklós